

De Levende Tuin maakt meerwaarde van groen concreet

Als je alle tuinen in Nederland bij elkaar zou optellen, kom je uit op een gebied dat tien keer zo groot is als het Nationale Park De Hoge Veluwe. Een factor van formaat dus, waarmee de maatschappelijke betekenis van een enkele tuin, toeneemt.

Door Nancy van der Vin

Een voorbeeld van een levende tuin

De insectenwand van hoveniersbedrijf De Twaalf Gaarden

Steeds meer hoveniers zijn aan de slag met de meerwaarde van groen in hun bedrijfsvoering (zie kader). Enkele jaren geleden pakten grootgroenverzoeken het thema op en vertaalden het in aanpakken voor fijnstofreductie, waterretentie en biodiversiteit. Voor de fijnhoveniers leek het moeilijker om het thema concreet te maken. Particuliere opdrachtgevers voelden zich niet noodzakelijkerwijs geroepen om met hun tuin bij te dragen aan de oplossing van maatschappelijke problemen. Daarbij kwam dat hoveniers geen voorbeeld in handen hadden om tuineigenaren de bredere functies van hun tuin te laten zien. Het concept van de Levende Tuin

is ontwikkeld om hoveniers dit handvat te geven.

Nuttige tuin

'Nu al woont tweederde van de Nederlandse bevolking in stedelijke en Randstedelijke gebieden. Rond 2030 zal dit meer dan driekwart zijn. Deze verstedelijking legt een steeds grotere druk op onze leefomgeving', vermeldt de manual over de Levende Tuin die VHG heeft gepubliceerd. Parallel aan de verstedelijking is het besef ontstaan dat groen niet alleen een decoratieve functie heeft. Het is belangrijk voor onze gezondheid en de kwaliteit van ons leefmilieu. Waarom niet aansluiten bij dit besef met concrete

toepassingen in de tuin? Met dit laatste doel heeft VHG het concept van de Levende Tuin ontwikkeld. Het uitgangspunt van de Levende Tuin is dat alle waarden van groen op een samenhangende manier in een tuin worden verwerkt, met hetzelfde startpunt als een 'gewone' tuin: de persoonlijke wensen en behoeften van de tuineigenaar. De combinatie van groen met alles wat de tuin kan bieden, zorgt letterlijk en figuurlijk voor leven in de tuin. De manual: '(...) door de juiste keuze van bloemen en planten komen er vlinders en bijen. Het regenwater van het dak hoeft niet het riool in, maar kan een speels waterelement vormen in de tuin. De Levende

De Speelgaarden, Maartensdijk, een totaalconcept voor natuurlijk spelen

Zes jaar geleden startten Henk van Oostrum en zijn vrouw Angela hoveniersbedrijf De Twaalf Gaarden in Maartensdijk. Kort daarna richtte hij De Speelgaarden op, een bedrijf gespecialiseerd in de verkoop van speeltoestellen. Anno 2011 zet hij een totaalconcept voor natuurlijk spelen in de markt. In 'Op bezoek bij Aardom Hoveniers' leest u meer over een ander voorbeeld van de Levende Tuin (pagina 36).

Meer informatie vindt u op www.detwaalfgaarden.nl.

Henk van Oostrum: 'Een boomstam kun je niet certificeren'

Tuin is dus een nuttige tuin, die bovendien ook mooi is. Alle levende tuinen samen maken zowel steden als dorpen stukken aantrekkelijker voor mensen, dieren en planten.'

Handleiding

Hoveniers die meer willen weten over de levende tuin kunnen de handleiding downloaden of bestellen (Onder Nieuws en actualiteiten Manual De Levende Tuin). VHG heeft deze handleiding ontwikkeld om kennis over te dragen: ontwerpkenis maar ook kennis van de toepassing van de diverse elementen. Verder geeft de handleiding tips om in de ontwerpfase de wensen van de gebruiker op een slimme manier te koppelen aan de bredere functies van de tuin, en voor de invulling van beplanting, materialen en andere keuzes.

Totaalconcept 'Natuurlijk spelen'

Aan natuurlijk spelen geeft Henk van Oostrum van De Twaalf Gaarden, Maartensdijk, een eigen invulling. Henks model is een zorgconcept dat op dezelfde visie en pijlers rust als de Levende Tuin van VHG. Henk: 'Ik heb een totaalconcept ontwikkeld voor de inrichting van een zorgtuin, inclusief speelelementen. De natuurlijke tuin is het vertrekpunt waarmee we willen bijdragen aan speci-

fieke zorgdoelstellingen. Kinderen spelen, maar (demente) bejaarden ook. Iedere doelgroep vraagt zijn eigen oplossingen.' Voordat Henk het concept ontwikkelde, liet hij er uitgebreid onderzoek naar doen. 'Onderzoek levert de argumenten, een goede onderbouwing van mijn concept is belangrijk. Ik wil bij een klant komen met een eerlijk verhaal, ik wil kunnen bewijzen dat het werkt, wat ik adviseer.' Adviseur Mathilde Lentjes voerde het onderzoek uit. Zij vult aan: 'Er is zoveel bekend over groen en hoe het mensen beïnvloedt. Wat me wel opvalt, is dat hoveniers nog weinig met die kennis doen. Henk is daarop een van de gunstigste uitzonderingen. Daardoor kan hij zich onderscheiden.'

Kennis en netwerk

'Groen maakt mensen verdraagzamer, bevordert herstel na ziekte, maakt kinderen met ADHD rustig en activeert demente bejaarden', vertelt Henk. 'Mathilde heeft alle onderzoeken bij elkaar gelegd die hiervoor bewijs leveren en nu ben ik zo ver dat ik met mijn concept naar buiten kan treden. Ik ga in gesprek met scholen, kinderopvangorganisaties, Staatsbosbeheer en zorginstellingen over wat 'natuurlijk spelen' voor hen kan betekenen. Dat kunnen generatietuinen, revalidatietuinen of

natuurlijke speelplekken zijn. Met onze kennis en ons netwerk, kunnen we complexe opdrachten aan.' Voor de leveranciers van speelelementen is Henks nieuwe aanpak soms wel even wennen. Henk: 'Ze zijn gewend aan kleurige, complete toestellen en nu vraag ik ze om boomstammen. Maar een boomstam kun je niet certificeren op veiligheid. Dat vinden ze lastig.'

Stimulerend

Henk maakte pas onlangs kennis met het concept van de Levende Tuin zoals VHG dit heeft ontwikkeld. 'Maar we zijn er dus al volop mee bezig, voor de zorg maar ook voor andere doelgroepen. Zo hebben we een insectenhotel gebouwd voor een volkstuintenvereniging uit Tuindorp-Oost in Utrecht. We hebben de kennis opgebouwd om zo'n opdracht met succes uit te voeren en vooral ook om klanten goed te adviseren. Ik heb flink in het project 'natuurlijk spelen' geïnvesteerd. Nu rol ik ongevraagd in de juiste contacten, we praten zelfs met een gedeputeerde, en alles komt in een stroomversnelling. We kunnen ons onderscheiden in de markt met een goed onderbouwd verhaal en we hebben een uitstekend netwerk. 't Is zo stimulerend!' ■